

## **KESKO JAKOI 25 000 EUROA KESTÄVÄN KEHITYKSEN TUNNUSTUSPALKINTOINA**

**Keskon kestäväen kehityksen tunnustuspalkinnot jaettiin tänään Helsingissä. Suurin palkinto myönnettiin Helsingin yliopiston kemian laitoksen opettajankoulutusyksikön [www-opetusprojektille](#). Yhteensä palkintoja jaettiin kuusi ja niiden yhteissumma oli 25 000 euroa. Hakijoita oli 62, mm. kansalaisjärjestöjä, kierrätys- ja sosiaalityötä tekeviä vapaaehtois- ja kunnallisia organisaatioita, oppilaitoksia, tutkijoita, toimittajia ja muita yksityishenkilöinä ansioituneita.**

10 000 euron tunnustuspalkinto myönnettiin Helsingin yliopiston kemian laitoksen opettajankoulutusyksikön tuottamalle [www-opetuspakettiprojektille](#).

5 000 euron tunnustuspalkinnon saivat Suomenselälle ekologisen puutalon asunnokseen rakentaneet Marja-Leena Andelmin ja Pekka Leppänen.

2 500 euron tunnustuspalkinnot jaettiin Marttaliitolle, tietokirjailija Ulla Lehtoselle Varkaudesta, "biokaasufarmari" Erkki Kalmarille Laukaasta sekä Yleisradion Satakunnan Radiossa Kierrätysradio-ohjelmaa toteuttaville toimittajia Pertti Harjulle ja ympäristötarkastaja Jari Lampiselle.

Palkintolautakunta koostui Suomen kestäväen kehityksen toimikunnan, Suomen luonnonsuojeluliiton, Helsingin kauppa- ja teollisuuskoulun, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton sekä Keskon edustajista.

Palkintolautakunta piti aiempien vuosien tapaan lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä tärkeänä. Tunnustusta haluttiin antaa ennen kaikkea vapaaehtoistyölle, joten palkkatyöltä edellytettiin normaalin vaatimustason selvää ylittämistä. Palkita haluttiin erityisesti sellaisia tahoja, jotka eivät ole muuta kautta saaneet tunnustusta. Palkintosummia määriteltäessä otettiin huomioon toiminnan laajuus ja muista lähteistä saatava rahoitus. Jaettavat summat eivät siis kuvaa palkintojen arvojärjestystä.

### **Kaikkien palkittujen toiminnasta ja ansioista kerrotaan liitteessä.**

Kesko jakoi kestäväen kehityksen palkintojaan nyt neljättä kertaa. Kesko on itse tehnyt järjestelmällistä työtä ympäristönsuojelun ja kestäväen kehityksen hyväksi ja raportoinut tuloksistaan julkisesti. Työlle on saatu monenlaista tunnustusta. Vastaavasti Kesko haluaa palkinnoillaan jakaa tunnustusta kestäväen kehitystä edistäville tahoille ja nostaa tätä työtä julkisuuteen.

### **Lisätietoja:**

Jouko Kuisma, kehitysjohtaja/yhteiskuntavastuu, Kesko Oyj,  
puh. 01053 23140, 050 5143 043, [jouko.kuisma@kesko.fi](mailto:jouko.kuisma@kesko.fi)

**Palkittujen toimintaa esitteleviä painokelpoisia valokuvia saa Keskon Internet-sivujen kuva-arkistosta: [www.kesko.fi/aineistopalvelu](http://www.kesko.fi/aineistopalvelu)**

**LIITE:****KESKON KESTÄVÄN KEHITYKSEN TUNNUSTUSPALKINNOT 2003****Helsingin yliopiston kemian laitoksen opettajakoulutusyksikkö (10 000 euroa)**

Helsingin yliopiston kemian opettajakoulutusyksikössä on keväällä 2003 tuotettu www-opetuspaketteja Kemia yhteiskunnassa -kurssin aikana. Projekti on ensimmäinen kurssi, jossa on yhdistetty kestävä kehityksen opetus aineenopettajien koulutukseen Suomessa. Opetuspaketteja on tuotettu kahdeksan: Elinympäristömme kaasut, Energiantuotannon ympäristökemialla, Liimat - tartu kiinni, Maidon kemialla, Meriveden kemialla, Muovin kemialla, Vedenpuhdistuksen kemialla, Ympäristökemialla. Vuonna 2002 kurssilla tuotettiin 10 opetuspakettia, joista valtaosa tukee myös kestävä kehitystä, vaikka se ei tuolloin vielä ollut opetuksen pääteemana.

Opiskelijat ovat tehneet paketit tiimityönä elinkeinoelämän järjestöjen, yritysten sekä kemian laitoksen viestintäkeskuksen eChemicumin kanssa. Opetuspakettien tavoitteena on aktiivinen oppilas, joka osallistuu monipuolisesti tiedon hankintaan, käsittelyyn ja kriittiseen arviointiin sekä ymmärtää kestävä kehityksen periaatteet. Kemia integroidaan paketeissa myös muihin oppiaineisiin kuten biologiaan, fysiikkaan, kotitalouteen, matematiikkaan, historiaan, yhteiskuntaoppiin ja opinto-ohjaukseen. Opetuspaketit ovat vapaasti kaikkien saatavilla yksikön www-sivuilla. Maidon kemialla -paketti on tehty myös ruotsiksi. Toukokuussa 2003 opetuspaketteihin kävi www-sivuilla tutustumassa noin tuhat kävijää. Meriveden kemialla -paketti valittiin "toukokuun linkiksi" Suomen Akatemian Tiede03-sivuille.

**Lisätietoja:** projektin vetäjä, yliopistonlehtori Maija Aksela, puh. 050 514 1450

[www.helsinki.fi/ml/kemia/opettajakoulutus/opetuspaketit/](http://www.helsinki.fi/ml/kemia/opettajakoulutus/opetuspaketit/)

**Marja-Leena Andelmin ja Pekka Leppänen (5 000 euroa)**

Pekka Leppänen - nykyään eläkkeellä oleva Valtion Teknillisen Tutkimuskeskuksen VTT:n Rakennustekniikan johtava tutkija - ja hänen puolisonsa, Lounais-Suomen Maaseudun Kehittämisyhdistyksessä hankeaktivaattorina toimiva Marja-Leena Andelmin ovat rakentaneet Suomusjärvelle Rannanpeltotalo -nimisen ekologisen puutalon, joka valmistui vuonna 1997. Talo on ns. matalaenergiatalo, joka kuluttaa vain puolet tavanomaisesta energiasta ja toimii ympäri vuoden uusiutuvilla kotimaisilla energioilla. Se on rakennettu pääosin uusiutuvista paikallisista materiaaleista ja sitä on helppo korjata ja muunnella.

Rannanpelto-talosta on runsaasti teknistä tietoa ja seurantatietoja. Kooltaan talo on 155 m<sup>2</sup>/600 m<sup>3</sup>. Sähkön kulutus on vuodessa 3 600-4 700 kWh, aurinkoenergiaa on kokonaiskulutuksesta 10-13 %, polttopuuta käytetään 8-10 m<sup>3</sup> vuodessa, polton päästöt on mitattu, jne. Rakennustieto Oy on yhdessä ympäristöministeriön kanssa julkaissut kirjan Ekologinen puutalo, jonka toisena kirjoittajana Pekka Leppänen esittelee Rannanpeltotalon ratkaisut. Toinen kirjassa esiteltävä talo on Marjalan ekotalo Liperissä. Rannanpeltotalo on osallistunut kansainväliseen Energy Globe Award -kilpailuun sijoittuen Housing-sarjan 500 osanottajasta kuudenneksi.

**Lisätietoja:** Pekka Leppänen, puh. 0440 701 379, Marja-Leena Andelmin, puh. 044 520 9347

## **Marttaliitto ry (2 500 euroa)**

Marttaliitto on valtakunnallinen kotitalousneuvontajärjestö, johon kuuluu noin 50 000 jäsentä kaikkiaan 1 600 marttayhdistyksessä ja -kerhossa. Marttaliitto on arvoissaan sitoutunut toimimaan kestävän kehityksen puolesta. Tätä koskevat teemat ovat monipuolisesti esillä 11 kertaa vuodessa ilmestyvässä Emäntälehdessä sekä kuukausittain päivitettävillä Internet-kotisivuilla. Liiton käytännönläheinen kotitalousneuvonta tuo kestävän kehityksen lähelle kuluttajan arkipäivää.

2000-luvulla Marttajärjestössä on toteutettu useita kestävää kehitystä tukevia hankkeita. Vuonna 2000 ohjelmassa oli ”Ekoreppu - tulevaisuuden valintoja”, jossa annettiin kansalaisille käytännön tietoa kestävän kehityksen mukaisesta elämäntavasta - arkipäivän valinnoista, lähiruoasta, kotitalouksien energiankulutuksesta ja jätteiden lajittelusta. Vuosina 2001-2002 martat toteuttivat lähiruokaprojektia ja tuottivat Kasvisruokaa verkossa -opintokokonaisuuden. Vuonna 2003 käynnistettiin Ilmasta iloa -hanke, jossa näkökulmana on omien valintojen vaikutus ilmastoon. Martat ovat osallistuneet myös kahteen yhteistyöhankkeeseen: Internetissä keväällä 2003 avattuun Kekepeliin, joka auttaa arvioimaan toimistotyön suhdetta kestävään kehitykseen, sekä elinympäristöä ja liikennettä käsittelevään teemapakettiin Elliin.

**Lisätietoja:** toiminnanjohtaja Pirkko Ruuskanen-Parrukoski ja osastopäällikkö Asta Kuosmanen, puh. (09) 618 7411

[www.marttaliitto.fi](http://www.marttaliitto.fi), [www.kekepeli.net](http://www.kekepeli.net), [www.mintc.fi/www/sivut/suomi/ymparisto/elli/](http://www.mintc.fi/www/sivut/suomi/ymparisto/elli/)

## **Tietokirjailija Ulla Lehtonen, Varkaus (2 500 euroa)**

Ulla Lehtonen on 76-vuotias tietokirjailija ja toimittaja Varkauden Ruokokoskelta. Hän on erityisesti edistänyt kasvien syöntiä ja luonnonmukaista puutarhaviljelyä. Hän on julkaissut toistakymmentä ruoanlaittoon ja puutarhanhoitoon opastavaa kirjaa (WSOY, Otava, Valitut Palat, Yleisradio/TV-Opetuspalvelut) ja ollut mukana lähes kymmenen muun kirjan toimittamisessa. Hän on toiminut Terve Elämä eli TEE-lehden avustajana vuodesta 1975 alkaen ja pakinoi edelleen myös Varkauden Lehdessä ja Eläkeläinen-lehdessä. Hän on toimittanut 1990-luvun alusta lähtien useita ohjelmasarjoja TV 2:een ja Radion eri kanaville. Hänen ohjeitaan on Internetissä useilla sivuilla, ja hän on kotipihallaan jakanut vuodesta 1981 alkaen ilmaista neuvontaa kotipuutarhaviljelyyn, kompostointiin (6 000 vierasta tutustunut kompostikäymälään) ja ekoasumiseen.

Ulla Lehtonen on saanut Luonnonsuojeluliiton eritasoisia palkintoja ja ollut Suomen ehdokkaana kansainvälisen Slow food -palkinnon saajaksi vuonna 2001. Hän on toiminut kunnallisvaltuutettuna vuodesta 1997 alkaen.

**Lisätietoja:** Ulla Lehtonen, puh. (017) 556 3260

### **"Biokaasufarmari" Erkki Kalmari, Laukaa (2 500 euroa)**

Erkki Kalmarin maitotilalla on 40 lypsävää ja kuusikymmenpäinen nuorkarja. Kalmarin vuonna 1998 rakennettu biokaasulaitos on ensimmäisiä toimivia maatilakohtaisia laitoksia Suomessa. Laitokseen syötetään vuodessa 2000 tonnia lietelantaa ja noin 60 tonnia biohajoavaa elintarviketeollisuuden jätettä. Biokaasulämpökattilan ja biokaasuaggregaatin avulla tuotetaan lämpöä ja sähköä. Näin syntyvä energia riittää tilan omiin tarpeisiin. Sähköä on myyty myös tilan ulkopuolelle, ja ylimääräisen kaasun Kalmari käyttää puhdistettuna ja paineistettuna autonsa polttoaineeksi. Hänellä on Suomen ensimmäinen biokaasuauto, kaasua ja bensiiniä käyttävä kaksipolttoaineauto, jonka käyttöönottoon tarvittiin valtioneuvoston poikkeuslupa.

**Lisätietoja:** Erkki Kalmari, puh. (014) 633 324, 0400 546 590

### **Toimittaja Pertti Harju ja ympäristötarkastaja Jari Lampinen (2 500 euroa)**

Yleisradion toimittaja Pertti Harju ja Porin kaupungin ympäristötarkastaja Jari Lampinen aloittivat vuonna 1994 Yleisradion Satakunnan Radiossa Harjun ideoiman ohjelman Kierrätysradio. Lähetystyksiä oli aluksi joka neljäs viikko, sitten joka toinen viikko, nykyään joka viikko. Kierrätysradion tavoitteena on tiedonvälityksen ja kuuntelijoiden osallistumisen kautta muokata ihmisten asenteita ympäristöystävällisempään suuntaan. Ohjelmassa käsitellään tuotteiden elinkaaren pidentämistä, jätevirtojen pienentämistä tavaroiden kierrätyksen avulla, kaatopaikoille tulevien materiaalivirtojen pienentämistä, kuluttajan kannustamista rikki menneiden tuotteiden korjaamiseen sekä kuluttajan valintapäätösten merkitystä. Kuulijoita opastetaan käyttämään Satakunnan alueen kierrätyskeskuksia, annetaan jäte- ja ongelmajäteneuvontaa jne.

Kierrätysradiolla on tähän mennessä ollut yli 200 lähetyskertaa. Kuuntelijoita on keskimäärin 50 000-60 000. Juontajat eivät käytä perinteistä radiokieltä, vaan jutustelevat leppoisasti, Porin murretta unohtamatta. Satakunnan Luonnonsuojelupiiri palkitsi Kierrätysradion ympäristöpalkinnolla vuonna 1998 ja myönsi tekijöille Satakunnan ensimmäiset "kierrätysneuvoksen" arvonimet.

**Lisätietoja:** Pertti Harju, puh. 050 5465 660 ja Jari Lampinen, puh. (02) 621 1218